

Citace záznamu

Zdeňka Michalová, Dům čp. 138 – Jindřichův Hradec, Místnost ve 2. patře, *Renesanční a manýristické štukatérství v Čechách a na Moravě* (online databáze), <https://stuky.upce.cz/node/1007>, vyhledáno 26. 4. 2024.

Dům čp. 138 – Jindřichův Hradec, Místnost ve 2. patře

Číslo záznamu: 1007

Bližší určení díla: Geometrický štuk, vytlačované dekorace

Památkově chráněno, č. úskp: 17872/3-1551

Umístění: Zadní trakt

Datum: konec 16. století

Jindřichův Hradec, průčelí tzv. Langrova domu (Zdeňka Michalová, 2019)

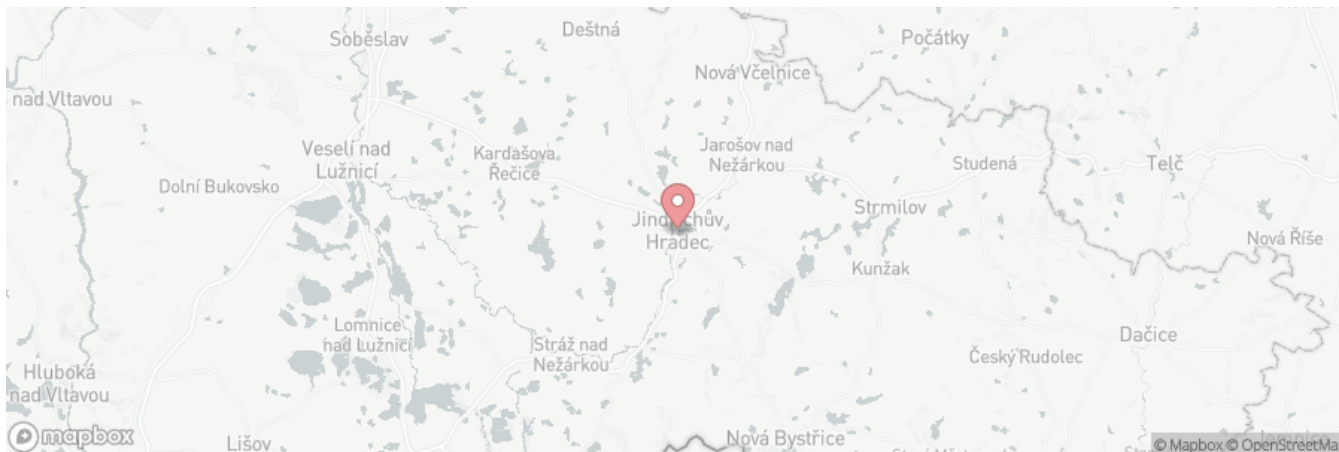
Anotace

Renesanční dům čp. 138/I patří k nejhonosnějším měšťanským stavbám v Jindřichově Hradci. V 80. letech 16. století patřil významné rodině erbovních měšťanů Čechů z Kozmáčova, za nichž patrně došlo k větším stavebním úpravám. V rámci těchto úprav zřejmě vznikly i dvě klenuté prostory se štukovými rámcí a otiskovanými dekoracemi. Původní vzhled štukatur zastírají druhotné úpravy. Místnost ve druhém patře prošla restaurováním v 90. letech 20. století.

Abstract

Renaissance house No. 138/I belongs to the most magnificent burghers' buildings in Jindřichův Hradec. In the 1580s, it belonged to an important burgher family (Čech of Kozmáčov), during which time the house was modified. The modifications probably included the building of two vaulted rooms with stucco frames and extruded stucco decorations. The original stuccoes are affected by secondary modifications. The room on the second floor was restored in the 1990s.

Kraj	Okres	Obec	Katastr
Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec (okres)	Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec
Ulice, čp. / č. o. náměstí Míru 138, 139		GPS 49.144063974833, 15.003279670948	

Technika štku	Materiálová skladba	Povrchové úpravy	Původnost
Vytlačovaný štuk, tažené profily		polychromie (stávající stav)	Původní stav s druhotnými zásahy

Uměleckohistorický popis

Dům čp. 138/I tvoří západní část rozsáhlého objektu dvou goticko-renesančních měšťanských domů situovaných na hloubkových středověkých parcelách, které byly v polovině 18. století majetkoprávně i stavebně propojeny. Historie tzv. Langrova domu je tématem vlastivědného bádání už od poloviny 19. století, přičemž součástí publikací se staly i sporné či vyvrácené úvahy, že dům byl vybudován pány z Hradce, dále že měl krátkodobě funkci špitálu nebo že sloužil za vdovské sídlo Anně Hradecké z Rožmberka (†1580). Podrobný rozbor sledu majitelů obou domů tvořících dnešní Langrův dům přesvědčivě prokázal, že se jednalo o běžné měšťanské domy. Dům 138/I se síňovou dispozicí a středověkým jádrem prošel několika úpravami během druhé poloviny 16. století. Z majetkoprávních záznamů je patrné, že během několika změn v držbě domu došlo k jeho značnému finančnímu zhodnocení, což se obvykle spojuje se stavebním vylepšením, například přístavbou patra. V roce 1580 se majitelem domu stal erbovní měšťan a bohatý obchodník Jan Čech z Kozmáčova, který již několik let vlastnil sousední objekt čp. 139/I, pro nějž dal v roce 1579 vytvořit sgrafita. Do období poslední čtvrtiny 16. století, kdy oba domy dočasně patřily jedné z vůbec nejvýznamnějších patricijských rodin ve městě, lze datovat pořízení štukové výzdoby domu čp. 138/I. Místnost ve druhém patře dekoruje plochý čtyřlíst, uvnitř kterého se nachází čtyři lví hlavičky a dvojitá pětilístá růže s čučkem v jižní části a v severní části plochý kvadrilob zvnějšku rámovaný vejcovcem, z vnitřní strany obloučkovým profilem, s andílčími hlavičkami v rozích a desetilístým květem s čučkem uprostřed.

Historické zásahy / opravy

Výzdoba prošla v devadesátých letech 20. století restaurátorským zásahem, při němž byla zřejmě plošně rekonstruována renesanční barevná úprava.

Literatura

Josef Hrdlička, *Víra a moc. Politika, komunikace a protireformace v předmoderním městě (Jindřichův Hradec 1590–1630)*, České Budějovice 2013, s. 115–117.

Milada Radová – Oldřich Rada, Mistr Leopold Estreicher a jeho slavnícká stavební dílna, *Umění XVIII*, č. 4, 1970, s. 371 a 380.

Zdeněk Kovářík – Zdeňka Míchalová – Renata Tišlová, Renesanční vytlačovaný štuk na příkladu památek z oblasti česko-moravsko-rakouského pomezí, *Zprávy památkové péče* LXXX, 2020, č. 3–4, s. 313–329.

Prameny

Lenka Drdáková, *Langrův dům v Jindřichově Hradci – sgrafitová výzdoba* (diplomní práce), Katedra dějin umění, FF UPOL, Olomouc 2014.

Luboš Lancinger – Jiřina Muková – Václav Bláha, *Jindřichův Hradec čp. 138/I, 139/I. Stavebně historický průzkum*, 2001. Uloženo na NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích.

Autoři záznamu

Zdeňka Míchalová

Datum poslední změny

9.11.2022

Fotodokumentace současného stavu

Jindřichův Hradec, měšťanský dům na náměstí Míru č. p. 138, štuková dekorace (Zdeněk Kovářík, 2019)

Jindřichův Hradec, měšťanský dům na náměstí Míru č. p. 138, štuková dekorace (Zdeněk Kovářík, 2019)

Jindřichův Hradec, měšťanský dům na náměstí Míru č. p. 138, štuková dekorace (Zdeněk Kovářík, 2019)

Jindřichův Hradec, měšťanský dům na náměstí Míru č. p. 138, štuková dekorace (Zdeněk Kovářík, 2019)

Jindřichův Hradec, měšťanský dům na náměstí Míru č. p. 138, štuková dekorace (Zdeněk Kovářík, 2019)

Jindřichův Hradec, měšťanský dům na náměstí Míru č. p. 138, štuková dekorace (Zdeněk Kovářík, 2019)

Jindřichův Hradec, měšťanský dům na náměstí Míru č. p. 138, štuková dekorace (Zdeněk Kovářík, 2019)